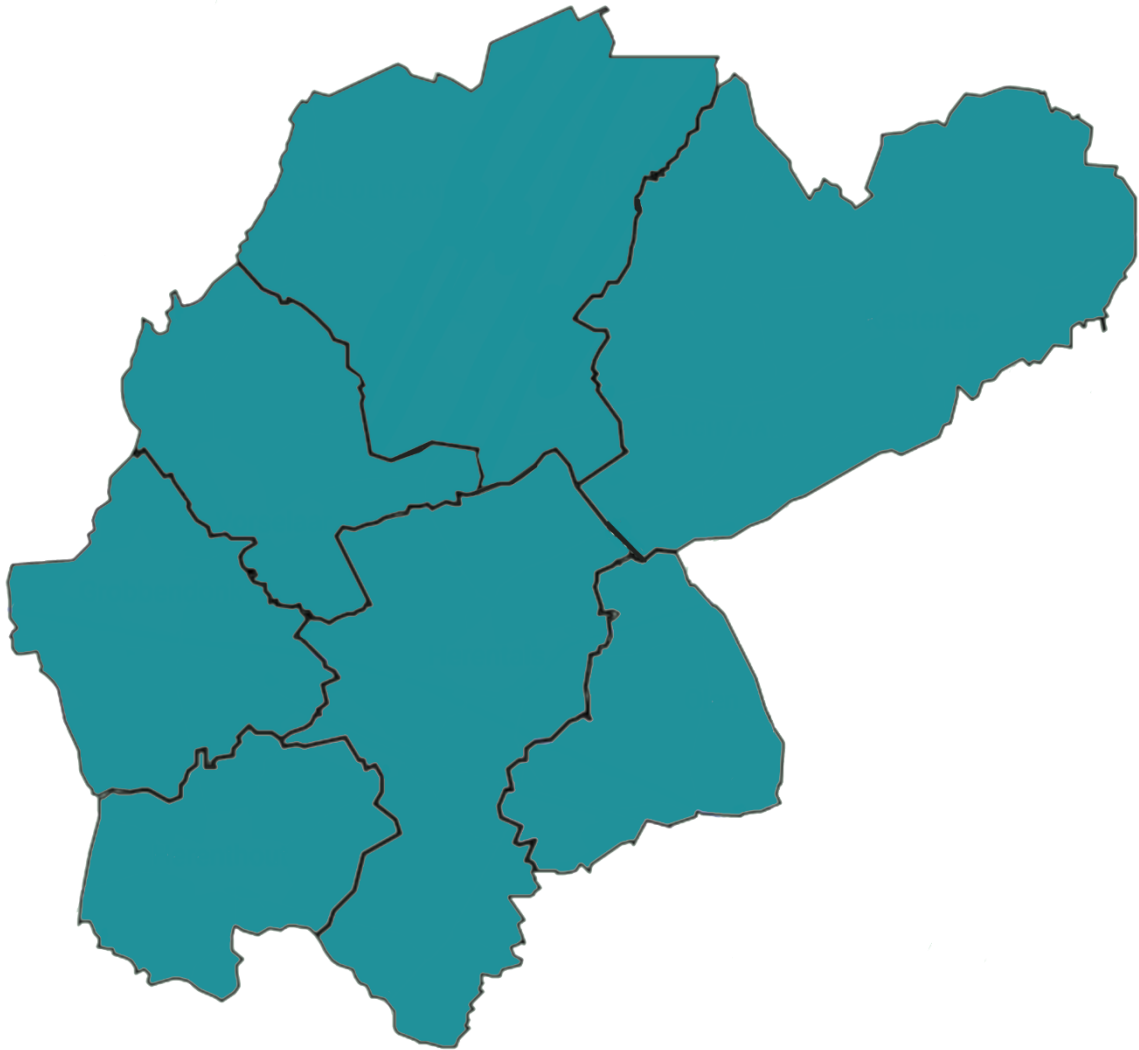

EERSTELIJNSZONE
MIDDENKEMPEN

Samenwerken aan zorg voor iedereen,
een beleidsplan richting de toekomst
(2024-2026)

Inhoud

Afkortingenlijst.....	3
1 Inleiding.....	4
2 Executive summary.....	4
3 Missie en visie.....	5
3.1 Missie.....	5
3.2 Visie.....	5
4 Centrale waarden en principes.....	7
5 Strategische en operationele doelen, concrete acties.....	9
6 Bijlagen.....	17
6.1 Tijdslijn acties.....	17
6.1.1 Hervorming van de eerstelijnszone.....	17
2024.....	17
2025.....	18
2026.....	18
6.1.2 Reguliere werking van de eerstelijnszone.....	18
2024.....	18
2025.....	19
2026.....	20
6.2 Context.....	21

Afkortingenlijst

AV	Algemene vergadering
BO	Bestuursorgaan
DB	Dagelijks bestuur
ELZ	Eerstelijnszone
LB	Lokaal bestuur
LDC	Lokaal dienstencentrum
MDO	Multidisciplinair overleg
PAZOE	Leerstoel Provincie Antwerpen Zorgberoepen in Evolutie
PZON	Persoon met zorg- en ondersteuningsnood
VAPH	Vlaams agentschap voor Personen met een Handicap

1 Inleiding

Dit beleidsplan werd opgesteld met een tweeledig doel. Ten eerste vormt het de basis voor acties voor de komende jaren in eerstelijnszone Middenkempen. Daarnaast is het ook de bedoeling om verder te kijken. Het beleidsplan wil mee de eerstelijnszone vormen met oog op het creëren van een sterke, open netwerkorganisatie bij de start van de volgende beleidsperiode.

Bij het opstellen van het beleidsplan van eerstelijnszone Middenkempen werd gebruik gemaakt van de omgevingsanalyse die werd opgesteld in het najaar van 2022. De aandachtspunten van de omgevingsanalyse werden besproken met een interprofessionele groep van bestuurders die actief samenwerkten aan de selectie van thema's en het uitwerken van doelstellingen voor de eerstelijnszone.

Daarnaast werd er ook in overleg gegaan met de lokale besturen over de rol die een eerstelijnszone kan spelen in het realiseren van hun lokaal sociaal beleid. Er werd gezocht naar een thema dat elk lokaal bestuur individueel opneemt, maar waar er de nood is om dit mee vorm te geven op een bovenlokaal niveau (o.a. door de aanwezigheid van kleine lokale besturen die niet aan elke opdracht kunnen voldoen).

Deze verschillende elementen mondden uit in het beleidsplan dat u hieronder kan lezen.

2 Executive summary

Eerstelijnszone Middenkempen staat voor belangrijke jaren. In de afgelopen periode wisten we ons op de kaart te zetten als organisator van vaccinaties en uitvoerder van andere taken in de covid-pandemie. Nu is het tijd om aan de thema's te werken waarin het bestaansrecht van de eerstelijnszones schuilt: meer en betere geïntegreerde samenwerkingen opzetten in de eerste lijn, met focus op een verbetering van de (ervaren) zorg en welzijn voor de PZON. Daarnaast dringt zich al een hervorming op, hierbij maken we gebruik van de geleerde lessen en ervaringen van de afgelopen jaren. Op basis van bevragingen bij verschillende partners tekenen we een vernieuwde structuur uit die tegemoet komt aan de noden van de partners en tezelfdertijd kadert in het wetgevend kader dat de overheid heeft geschapen.

In de gesprekken met onze bestuurders werd duidelijk dat de werking van een eerstelijnszone steunt op twee poten. Enerzijds is er de eerstelijnszone als open netwerk en organisatienetwerk, hierin worden kennismakingen gefaciliteerd en brede infomomenten voor zorg- en welzijnsmedewerkers georganiseerd. Anderzijds is de eerstelijnszone een actiegerichte projectorganisatie die concrete projecten realiseert. Het is belangrijk om dit onderscheid ook te maken in zowel de structuur van de organisatie als in de verwachtingen ten aanzien van de leden/bestuurders/...

Daarnaast helpt de omgevingsanalyse, die opgesteld werd in de zomer van '22, ons om het beleidsplan te laten stoelen op belangrijke aspecten in onze eerstelijnszone.

Gedurende het eerste jaar van de beleidsperiode zal de focus van de eerstelijnszone voornamelijk liggen op het creëren van een stevige, brede basis. Dit trachten we te verwezenlijken door onder andere een hervorming van het bestuur, het opzetten van cluster- en interclusteriële werkgroepen, integratie in bestaande samenwerkingen en een actualisatie van de missie en visie van de eerstelijnszone.

Daarnaast trachten we ook in de eerste periode, die gepaard gaat met hervorming, de basiswerking van de eerstelijnszone niet uit het oog te verliezen. Zo zal er aandacht zijn voor de organisatie van platformvergaderingen voor professionelen, het opzetten van een opleidings- en activiteitenkalender, het uitwerken van een regionaal preventief aanbod in samenwerking met de lokale besturen, de netwerkversterkende rol van een eerstelijnszone.

Op het einde van het eerste beleidsjaar moet de hervorming een feit zijn. De statuten zijn aangepast en de focus kan terug verschuiven naar onze basiswerking. Hierbij besteden we zowel aandacht aan het kennisdelen door de oprichting of instandhouding van verschillende lerende netwerken. Er is ook aandacht voor de toegankelijkheid van de gezondheidszorg teneinde de gezondheidsongelijkheid tegemoet te komen. In het beleidsplan beschrijven we ook enkele ambitieuze, innovatieve ideeën om kennis te maken met zorgberoepen. We gaan hierbij zowel inzetten op jongeren, zo willen we hen laten kennismaken met een job in de zorg. Daarnaast zetten we in op innovatieve werktrajecten die kansen geven voor zij-instromers in zorg en welzijn.

Naast deze verschillende acties bereiden we ons ook al voor op een nieuw beleidsplan. De omgevingsanalyse wordt een levend document dat regelmatig geüpdatet wordt met zowel kwalitatieve als kwantitatieve data. Dit geeft ons de mogelijkheid om in ons nieuwe beleidsplan in te spelen op actuele thema's in onze regio.

3 Missie en visie

Tijdens de kick-off van het Veranderforum van ELZ Middenkempen (04/12/2018) gaven deelnemers uit een breed en divers samengestelde groep eerstelijnsactoren heel wat suggesties op de vraag waarmee men in de eerstelijnszone wil stoppen, wat men wil versterken en wat men wil creëren. De resultaten van deze oefening werden geclusterd in een aantal centrale thema's, o.a. continuïteit van zorg, communicatie, samenwerking, gegevensdeling en digitalisering. Deze centrale thema's vormden voor het Veranderteam het vertrekpunt om een missie en visie voor ELZ Middenkempen op te maken. De geformuleerde missie, visie en centrale waarden werden nadien door het Veranderforum unaniem goedgekeurd.

3.1 Missie

De Eerstelijnszone Middenkempen bouwt een kwalitatief en geïntegreerd preventie-, zorg- en welzijnsbeleid –aanbod uit. Hierin staat de persoon centraal en worden zijn mantelzorg en omgeving gewaardeerd en ondersteund in partnership met de betrokken actoren uit zorg, welzijn en lokale besturen. Deze actoren vormen hiertoe een sterk ondersteunend en samenwerkend eerstelijnsnetwerk.

3.2 Visie

De Eerstelijnszone Middenkempen streeft naar de best mogelijke kwaliteit van leven voor elke persoon.

De persoon zelf staat steeds centraal. We hanteren een krachtgerichte aanpak en zetten in op empowerment, zodat de zelfredzaamheid verhoogt en de persoon zijn

zorg en welzijn maximaal in eigen regie kan houden. We creëren een naadloos aanbod en streven naar continuïteit over de verschillende levensfasen.

Om dit te realiseren, zijn samenwerking, afstemming en communicatie binnen het netwerk noodzakelijk, bij voorkeur zo dicht mogelijk bij of in de buurt van de persoon met een zorg- en/of ondersteuningsnood. We zoeken hiervoor voortdurend naar de meest gepaste vorm. Belangrijke voorwaarden zijn een toegankelijke manier van gegevensdeling en een helder overzicht van aanbod en actoren. Wij stimuleren de inzet van innovatieve toepassingen om de kwaliteit van preventie, zorg en welzijn te verbeteren. We waken hierbij over goede arbeidsomstandigheden voor en ontplooiing van onze professionals. Ze worden ondersteund met voldoende middelen die efficiënt en effectief worden ingezet.

4 Centrale waarden en principes

WAARDEN

ZORG OP MAAT: Onze Eerstelijnszone Middenkempen engageert zich om voortdurend zorg op maat te bieden. Hiervoor maken we samen met de persoon en waar mogelijk met zijn omgeving zorgdoelen op. We houden maximaal rekening met de waarden, het tempo, de mogelijkheden en beperkingen van de persoon en zijn omgeving. We bieden als eerste instap steeds de laagste vorm van zorg aan. Wat het zorgaanbod betreft, houden we rekening met de evolutie van de zorgnoden doorheen de tijd. In het hele proces hebben we steeds aandacht voor de kracht van de persoon zelf.

AUTONOMIE: We willen iedere persoon binnen onze eerstelijnszone, zowel professionele als niet-professionele actoren, maximaal regie in eigen handen geven, omdat we geloven in autonomie en zelfbeschikking. We vinden het belangrijk dat personen eigen keuzes kunnen maken. Dit vraagt van alle actoren verantwoordelijkheid en zorgzaamheid.

TOEGANKELIJKHEID: Eerstelijnszone Middenkempen staat voor toegankelijkheid. Dit betekent dat het zorg- en welzijnsaanbod voor iedereen zo snel mogelijk beschikbaar moet zijn, betaalbaar, verstaanbaar, laagdrempelig en nabij. Ook professionele actoren onderling vinden elkaar vlot.

NETWERKVERSTERKEND SAMENWERKEN: We geloven in het netwerkversterkend samenwerken gebaseerd op multidisciplinair overleg met respect voor expertise en evidentie, waar gegevens gedeeld worden met elkaar en het gedeeld beroepsgeheim gerespecteerd wordt, binnen het juridisch kader.

KWALITEIT: Kwaliteit is de rode draad doorheen alles wat we doen. Dit betekent dat we maximaal onze deskundigheid en professionaliteit inzetten, evalueren en bijsturen. Om dit te blijven garanderen, waken we over zelfzorg bij onze actoren. We hanteren bij voorkeur dezelfde methodieken waardoor we vaker dezelfde taal spreken. We maken gebruik van relevante indicatoren, bij voorkeur outcome indicatoren en data, om proactief en preventief beleid op te zetten en bij te sturen.

DIENSTBAARHEID: Dienstbaarheid betekent voor ons het centraal stellen van de persoon zelf. Als professionals werken we steeds in het belang van iemand anders. We willen deze persoon behulpzaam en nabij zijn, met respect voor zijn waarden en willen een bijdrage leveren aan het leven van deze persoon. We zetten ons voortdurend in voor de ander. We doen dit samen – zowel alle betrokken professionals als de persoon zelf – en met vertrouwen in elkaar. We zetten in op een proactief aanbod en

anticiperen op de behoeften van een ander ongeacht het referentiekader van de persoon en/of de zorgverlener of de sociale context.

GELIJKWAARDIGHEID: Binnen de Eerstelijnszone Middenkempen vinden we gelijkwaardigheid essentieel. Dit willen we tonen door middel van wederzijds respect, vertrouwen in elkaar en eerlijkheid. We willen dit eveneens tonen door het maken van goede onderlinge afspraken, door in overleg te treden met elkaar, door afgestemde samenwerking en door iedere betrokkene medezeggenschap te geven. Gelijkwaardigheid uit zich ook in het bewaken van een gelijke behandeling en gelijke rechten voor iedere persoon. We streven ernaar dat aan alle mensen dezelfde mogelijkheden worden geboden.

KRACHTGERICHTE BENADERING: De professional die in de Eerstelijnszone Middenkempen werkt, vertrekt steeds vanuit de persoon zelf en van wat hij/zij kan of wil. Men gelooft in een krachtgerichte benadering waarbij men vertrekt vanuit het positieve en vanuit de krachten en talenten die iedereen heeft. Daarnaast wordt eveneens rekening gehouden met eigen mogelijkheden en wensen, zowel van de persoon zelf als van zijn netwerk en omgeving. We zetten in op empowerment en geven op die manier het nodige zelfvertrouwen aan de persoon met een zorg- en/of ondersteuningsnood en zijn omgeving.

BETROKKENHEID: Tenslotte willen in de Eerstelijnszone Middenkempen ook staan voor betrokkenheid. We vinden het belangrijk om ons in te leven, echt te luisteren, aandacht te hebben voor zichtbare en onzichtbare signalen, niet te (ver)oordelen, ... We willen ons eveneens verbonden voelen, zowel met de persoon met een zorg- en/of ondersteuningsnood als met de organisatie waarin we werken, in de overlegmomenten waar we aan deelnemen, ... In dit alles bewaren we steeds onze professionaliteit.

5 Strategische en operationele doelen, concrete acties

Strategische doelstelling 1: De eerstelijnszone staat op de kaart. Er is een sterke structuur aanwezig en de werking, doel en nut is gekend door alle zorg-, welzijns- en andere partners.	
Operationele doelstelling 1.1	In 2024 wordt de missie en visie van de eerstelijnszone geëvalueerd en zo nodig herwerkt zodat deze duidelijk, concreet en gedragen is door de clusters.
Acties	Bestuurderssessie organiseren om missie en visie te evalueren en indien nodig te herwerken
Indicatoren	<i>Een uitgewerkte, geactualiseerde missie en visie</i>
Acties	Vernieuwde missie en visie voorleggen aan de clusters en nadien voorstellen aan de algemene vergadering
Indicatoren	<i>Formele goedkeuring van de missie en visie door de algemene vergadering</i>
Operationele doelstelling 1.2	Elke cluster werkt een eigen visietekst uit waarin ze beschrijven welke meerwaarde de eerstelijnszone voor hun cluster kan betekenen en hoe zij hieraan kunnen bijdragen
Acties	Clusterbijeenkomsten organiseren om missie en visie voor de eigen cluster op te stellen.
Indicatoren	<i>Aanwezigheid visietekst per cluster</i>
Acties	Missie en visie van de clusters laten bestendigen door BO/AV
Indicatoren	<i>Goedkeuring door BO / AV van missie en visie op clusterniveau</i>
Operationele doelstelling 1.3	Eerstelijnszone Middenkempen zet in op informatiedeling door middel van sociale media. We verhogen het aantal volgers op onze online platformen tot 400 tegen eind 2026.
Acties	Online netwerk op LinkedIn uitbreiden door actief op zoek te gaan naar connecties binnen het eerstelijnslandschap.
Indicatoren	<i>Aantal connecties op LinkedIn</i>
Acties	Nieuwsbrief steeds onder de aandacht brengen en actief mensen uitnodigen om de nieuwsbrief te volgen (op AV, BO, open netwerkmomenten, ...)
Indicatoren	<i>Aantal ingeschreven personen op de nieuwsbrief</i>
Operationele doelstelling 1.4	Het bestuur van eerstelijnszone Middenkempen wordt zowel structureel als inhoudelijk versterkt en verankert in reeds bestaande overlegmomenten.
Acties	In 2024 werkt ELZ Middenkempen een code goed bestuur uit in combinatie met een delegatiematrix uit. Dit creëert duidelijke verwachtingen van de bestuurders en leden en zal zowel leiden tot een interne versterking van de structuur als een betere vertegenwoordiging naar externen.
Indicatoren	<i>Uitgewerkte code goed bestuur Uitgewerkte competentie- en delegatiematrix Goedkeuring van AV/BO/cluster van: - Code goed bestuur Competentie- en delegatiematrix</i>
Acties	In 2024 wordt er een kader uitgewerkt voor structurele samenwerking met de lokale besturen. Hierin zal duidelijk worden van welke overlegstructuren de ELZ gebruik kan maken en hoe we het lokaal sociaal beleid kunnen afstemmen op het beleid in de eerstelijnszone.

Indicatoren	<i>Deelname in (reeds bestaande) overlegstructuren</i> <i>Aantal overlegmomenten met lokale besturen</i> <i>Aanwezigheid van afspraken met de lokale besturen over de afstemming van het beleidsplan en het lokaal sociaal beleid</i>
Acties	De eerstelijnszone en de verantwoordelijken van de lokale besturen komen minstens 1 maal per 2 maanden samen voor thematische uitwisseling. Hierover worden afspraken gemaakt in 2024 en komt tot uitvoering in 2025.
Indicatoren	<i>Aantal samenkomsten met de verantwoordelijken van de lokale besturen</i>
Acties	Het organogram van de eerstelijnszone wordt in 2024 herbekeken. Dit zal gebeuren op basis van het vernieuwde BVR zorggraden en input die verkregen werd uit sessies met bestuurders die in 2023 en 2024 georganiseerd werden.
Indicatoren	<i>Aanpassing van de statuten</i> <i>Aantal sessies die georganiseerd worden om de hervorming gedragen te maken</i> <i>De aanwezigheid van een nieuw organogram</i>
Operationele doelstelling 1.5	Eerstelijnszone staat open voor zowel interne als externe klachten. Hiervoor wordt er in samenwerking met VIVEL een generieke procedure voor klachtenbehandeling ten aanzien van de werking van de zorggraden ontwikkeld.
Acties	Ontwikkelen van een generieke procedure voor klachtenbehandeling ten aanzien van de werking van de zorggraden.
Indicatoren	<i>Aanwezigheid van procedure klachtenbehandeling</i>
Acties	Procedure installeren en implementeren in eerstelijnszone Middenkempen.
Indicatoren	<i>De klachtenbehandelingsprocedure van ELZ Middenkempen is operationeel en toegankelijk</i>
Strategische doelstelling 2: Eerstelijnszone Middenkempen positioneert zich als een netwerkorganisatie die zowel verbindend werkt, maar ook een expert is in eerste lijn en kennis heeft over projecten en ontwikkelingen in het eerstelijnslandschap.	
Operationele doelstelling 2.1	De eerstelijnszone is een organisatie met regionale en interprofessionele ervaring en kennis. De organisatie is toegankelijk en aanspreekbaar om projecten te faciliteren.
Acties	Er worden minimaal 2 sector overschrijdende samenwerkingen opgezet met behulp van de eerstelijnszone. Bij deze samenwerking wordt er minimum met actoren uit twee verschillende clusters samengewerkt. (2025-2026)
Indicatoren	<i>Aantal samenwerkingen die zijn opgezet met hulp van de eerstelijnszone</i>
Acties	De eerstelijnszone zorgt voor laagdrempelige toegangswegen voor vragen, opmerkingen, ...
Indicatoren	<i>Welke toegangspoorten zijn aanwezig?</i>
Operationele doelstelling 2.2	Evenementen, acties en projecten van andere organisaties zijn bekend door de ELZ en worden gebundeld en gedeeld.
Acties	Oprichting van een meldpunt voor acties in 2024/2025
Indicatoren	<i>Aanwezigheid van meldpunt</i>
Acties	Opmaak van de ELZ Kalender met acties in onze buurt in 2024/2025
Indicatoren	<i>Aanwezigheid van activiteitenkalender</i>

Acties	Voordat acties gedeeld worden, moeten ze voldoen aan minstens 6 van de 9 B's van toegankelijkheid en aan de opgelegde criteria die uitgewerkt worden door de eerstelijnszone (2024-2026)
Indicatoren	<i>Aantal % van de gedeelde acties die voldoen aan minimaal 6 van de 9 B's van toegankelijkheid</i>
Acties	Voordat acties gecommuniceerd worden, moeten ze aan bepaalde voorwaarden voldoen. Deze worden uitgewerkt in 2024 en (na goedkeuring) gepubliceerd op de website.
Indicatoren	<i>Publicatie van het document</i>
Operationele doelstelling 2.3	In 2024 wordt er een lokaal crisishandboek uitgewerkt, dit maakt het mogelijk dat de eerstelijnszone snel de juiste mensen bij elkaar kan brengen in het geval van een gezondheids crisis.
Acties	Er worden bovenlokale afspraken gemaakt in de eerstelijnszone. Hierin wordt vastgelegd op welke manier we correct en snel kunnen reageren op een eventuele (gezondheids)crisis
Indicatoren	<i>Aanwezigheid van crisishandboek met bovenlokale afspraken (ELZ-grondgebied)</i>
Acties	Er worden ook regionale afspraken gemaakt tussen de vier Kempense eerstelijnszones en andere regionale organisaties.
Indicatoren	<i>Aanwezigheid van crisishandboek met regionale component</i>
Operationele doelstelling 2.4	De eerstelijnszone is een overlegstructuur waar open voor wordt uitgenodigd. Eind 2026 bereiken we meer dan 100 personen verspreid over onze overlegmomenten.
Acties	Lokale organisaties binnen VAPH en Opgroeien worden uitgenodigd om te participeren aan de clusterwerking welzijn (2024)
Indicatoren	<i>Uitnodigingen verstuurd naar organisaties uit VAPH en agentschap opgroeien</i> <i>Deelname van organisaties VAPH en opgroeien aan:</i> - Evenementen - cluster bijeenkomsten - Algemene vergadering
Acties	PZON-organisaties, mantelzorgers en burgers worden actief betrokken bij de werking van de eerstelijnszone
Indicatoren	<i>Aantal PZON-vertegenwoordigers die deelnemen aan acties.</i> <i>Aantal samenkomsten van PZON-cluster</i> <i>Aantal deelnemers aan het PZON-clusteroverleg</i>
Acties	Er wordt een open clusteroverleg georganiseerd waarvoor alle partners/organisaties in de eerste lijn die behoren tot de cluster worden uitgenodigd.
Indicatoren	<i>Aantal samenkomsten per cluster</i> <i>Aantal organisaties die zijn uitgenodigd op het overleg</i>
Acties	Organisaties/personen/... werken in clusteroverstijgende, open themagroepen aan een meer geïntegreerde samenwerking.
Indicatoren	<i>Aantal interdisciplinaire, thematische werkgroepen</i> <i>Aantal aanwezigen op de werkgroepen</i>
Strategische doelstelling 3: Eerstelijnszone zet in op toegankelijke zorg voor iedereen.	
Operationele doelstelling 3.1	Elke actie, elk voorstel en elk project (dat zich richt op burgers of PZON) wordt formeel getoetst aan de 9 B's van toegankelijkheid.

Acties	Bij elk project/actie worden de 9 B's overlopen en wordt er nagegaan of er aanpassingen nodig zijn om het toegankelijker te maken
Indicatoren	<i>Aantal keer dat de 9 B's gebruikt zijn</i> <i>Aantal aanpassingen op basis van de formele toetsing aan de 9 B's van toegankelijkheid</i>
Operationele doelstelling 3.2	Eerstelijnszone Middenkempen legt verbinding met dienst(en) gelijke kansen van lokale besturen en welzijns- & zorgactoren. Eerst wordt samen met de dienst(en) gelijke kansen bekeken welk aanbod er kan worden uitgewerkt voor zorg- en hulpverleners. Daarna worden de eerste linken gelegd tussen welzijn, zorg en de dienst(en) gelijke kansen.
Acties	Samen met dienst gelijke kansen wordt er een aanbod uitgewerkt over de toegankelijkheid van zorg- en welzijnsmedewerkers en hun organisaties. Met het oog op cultuursensitieve zorg, fysieke- en financiële toegankelijkheid. (2025)
Indicatoren	<i>Aanwezigheid van een aanbod over toegankelijkheid van zorg</i>
Acties	Zorg- en welzijnsorganisaties worden geadviseerd in het toegankelijker maken van hun aanbod, welke drempels mensen ervaren en hoe ze hieraan kunnen werken
Indicatoren	<i>Aantal zorg- en welzijnsorganisaties die gebruik maken van het aanbod 'toegankelijke zorg'</i>
Operationele doelstelling 3.3	Er worden regionale knelpunten opgespoord door professionele actoren samen te brengen en hun ervaring te laten spreken. Daarnaast worden er ook ervaringsdragers uitgenodigd zodat de knelpunten waar zij tegenlopen ook gehoord worden.
Acties	Professionele actoren worden interprofessioneel samengebracht om knelpunten in de eerstelijnszone kaart te brengen. Er zijn ook ervaringsdragers aanwezig tijdens deze sessies.
Indicatoren	<i>Aantal gesignaleerde knelpunten</i> <i>Aantal samenkomsten met professionele actoren</i> <i>Aanwezigheid van ervaringsdragers</i>
Acties	De gedetecteerde knelpunten worden gebruikt om het beleidsplan van 2027-2032 vorm te geven.
Indicatoren	<i>Aantal signalen die zich vertalen in acties/operationele doelstellingen.</i>
Operationele doelstelling 3.4	Eerstelijnszone Middenkempen faciliteert een samenwerking tussen lokale besturen, Logo Kempen, mutualiteiten en zorgverleners die samen een toegankelijk preventieaanbod in de zone uitwerken.
Actie	Gezamenlijke preventiekalender opstellen
Indicatoren	<i>Aanwezigheid van een lokale preventiekalender</i>
Actie	Het preventieve aanbod is op elkaar afgestemd. Dit betekent dat bepaalde acties (bv. tournee minerale) gezamenlijk plaatsvinden en er ook samen wordt gecommuniceerd. Daarnaast zal er afwisseling zijn in het aanbod van bv. rookstop zodat dit telkens op een ander moment op een andere locatie in de ELZ doorgaat
Indicatoren	<i>Aantal gezamenlijke acties waarover samen wordt gecommuniceerd</i> <i>Aantal gezamenlijke acties die samen worden uitgewerkt</i> <i>Aantal preventieve acties die afgestemd zijn in tijd en ruimte (bv. niet overal tegelijk rookstop, maar verschillende instapmomenten)</i>
Operationele doelstelling 3.5	Met behulp van de omgevingsanalyse en populatiemanagement formuleert de ELZ aandachtspunten bij acties die zowel intern als extern

	worden uitgewerkt. Hierdoor wordt er meer rekening gehouden met groepen die verminderde toegang hebben tot zorg- en welzijnsdiensten
Acties	De omgevingsanalyse wordt elk jaar geüpdatet met kwalitatieve input. Dit gebeurt met behulp van een diverse, zorgvuldig samengestelde groep van zowel professionele- en niet professionele zorg- en hulpverleners en vertegenwoordigers van PZON-organisaties.
Indicatoren	<i>Datum laatste actualisatie van de omgevingsanalyse</i> <i>Aantal kwalitatieve sessies die plaatsvonden in de loop van de beleidsperiode</i>
Acties	Er worden aandachtspunten geformuleerd op basis van de omgevingsanalyse. Deze zullen steeds in overneming genomen worden bij de uitwerking van zowel interne projecten als projecten waar we als partner bij betrokken zijn
Indicatoren	<i>Lijst van aanbevelingen/aandachtspunten</i> <i>Aantal acties met aandacht voor de aandachtspunten</i>
Acties	Bij het opstellen van het beleidsplan 2027-2032 zal de omgevingsanalyse centraal staan. Deze vormt een sterke basis om het beleidsplan uit te werken.
Indicatoren	<i>Aantal acties die voortvloeien uit de omgevingsanalyse</i>
Operationele doelstelling 3.6	Eerstelijnszone Middenkempen ondersteunt de samenwerking tussen lokale besturen en zorgverleners (bv. bij de ontwikkeling van brede eerstelijnspraktijken).
Acties	De eerstelijnszone biedt ondersteuning aan bij het oprichten van brede eerstelijnspraktijken, multidisciplinaire praktijken, ... Met PIOEN is er reeds een brede eerstelijnspraktijk aanwezig, de eerstelijnszone blijft deze ondersteunen waar nodig.
Indicatoren	<i>Aantal brede eerstelijnspraktijken</i> <i>Betrokkenheid van ELZ bij brede eerstelijnspraktijken:</i> <i>- % van projecten waarbij de ELZ partner is</i>
Acties	In samenwerking met lokale besturen en de huisartsenkring wordt bekeken hoe we nieuwe initiatieven kunnen faciliteren en promoten.
Indicatoren	<i>Samenkomsten met lokale besturen en huisartsenkring</i> <i>Afspraken tussen lokale besturen en huisartsenkringen</i>
Strategische doelstelling 4: Eerstelijnszone Middenkempen zet zich actief in voor ondersteuning en versterking van formele en informele zorgverleners, zowel op het gebied van kennisdeling als het welbevinden van deze personen. Bovendien worden er leerkansen gecreëerd en andere arbeidsmodellen geïmplementeerd die de zorgverlener moeten ondersteunen.	
Operationele doelstelling 4.1	Eerstelijnszone Middenkempen faciliteert minstens 1 innovatief leertraject.
Acties	Samen met verschillende (al dan niet academische) partners wordt er op zoek gegaan naar een leertraject voor zij instromers in de zorg.
Indicatoren	<i>Er wordt een innovatief leertraject opgestart in ELZ Middenkempen</i>
Acties	Vanaf 2026 organiseert de eerstelijnszone "Roefeldagen" in de zorg. Op deze dagen maken jongeren, scholen kennis met zorg door een dag mee te werken met een zorgverlener. Er nemen minstens 50 leerlingen en 50 zorgverleners deel aan deze roefeldagen.
Indicatoren	<i>Aantal deelnemers aan de roefeldagen</i> <i>Aantal roefeldagen die georganiseerd worden</i>

Operationele doelstelling 4.2	Mantelzorgers in de eerstelijnszone worden in samenwerking met de LDC beter ondersteund door de organisatie van mantelzorgcafés. Op deze momenten worden mantelzorgers zowel ondersteund als bevraagd over de noden die zij ervaren.
Acties	ELZ faciliteert de organisatie van mantelzorgcafés in samenwerking met de lokale dienstencentra
Indicatoren	<i>Aantal gemeenten waarin een mantelzorgcafé wordt georganiseerd</i> <i>Aantal deelnemers aan de mantelzorgcafés</i> <i>Aantal mantelzorgcafés die georganiseerd worden</i>
Acties	Er wordt minstens 1 actie opgezet (die ondersteund wordt door de ELZ) op basis van de noden die mantelzorgers aangeven.
Indicatoren	<i>Aantal acties die worden opgezet op basis van de noden die mantelzorgers ervaren</i>
Operationele doelstelling 4.3	Eerstelijnszone Middenkempen organiseert/faciliteert interprofessionele leernetwerken rond bepaalde thema's. Deze zijn zowel gericht op zorg- hulpverleners, maar ook op ervaringsdragers.
Acties	Professionele actoren worden interprofessioneel samengebracht ervaring uit te wisselen over een zorg-/welzijnsthema. Actoren leren uit de ervaringen van de ervaringsdragers, maar leren ook bij door de expertise van de andere actoren (te vergelijken met MDO over bepaald topic i.p.v. case)
Indicatoren	<i>Aantal samenkomsten met professionele actoren</i> <i>Aanwezigheid van ervaringsdragers</i> <i>Aantal thema's waarrond is samengekomen</i>
Acties	De geleerde lessen worden gebruikt om het beleidsplan van 2027-2032 vorm te geven.
Indicatoren	<i>Aantal signalen die zich vertalen in acties/operationele doelstellingen.</i>
Acties	Eerstelijnszone Middenkempen faciliteert een lerend zorgzame buurten. Deze intervisiemomenten worden gebruikt om elkaar te ondersteunen, inspireren en informeren. Momenteel wordt deze opdracht opgenomen door Thomas More. Als dit stopt, faciliteert de eerstelijnszone nieuwe intervisiemomenten.
	<i>Traject wordt verder opgenomen door Thomas More</i> <i>Traject wordt verder opgenomen door ELZ:</i> <i>- Aantal georganiseerde sessies</i> <i>Input/resultaat uit sessies</i>
Acties	In 2025 zet eerstelijnszone Middenkempen een lerend netwerk op in samenwerking met de lokale dienstencentra en IGP'ers. Op deze manier kan het aanbod verder op elkaar worden afgestemd en kunnen initiatieven gedeeld worden.
Indicatoren	<i>Aantal samenkomsten van het lerend netwerk LDC</i> <i>Aanwezigheid van intergemeentelijk preventiewerkers op het lerend netwerk</i> <i>Aantal lokale dienstencentra die aanwezig zijn</i> <i>Er is een LDC-kalender</i> <i>Aantal keer dat lokale dienstencentra info van elkaar gebruiken om hun werking beter gekend te maken</i>
Operationele doelstelling 4.4	Samen met het Gouverneur Kinsbergencentrum wordt er een innovatief project opgezet dat mantelzorgers beter ondersteunt (=PAZOE)

Acties	In samenwerking met medewerkers van PAZOE wordt een gezamenlijk thema bepaald waarrond een actie wordt opgezet.
Indicatoren	<i>Aanwezigheid van een thema</i>
Acties	Op basis van het gekozen thema wordt een actie vormgegeven, uitgewerkt en geïmplementeerd in de eerstelijnszone
Indicatoren	<i>Thema vertaalt zich in concrete actie Actie wordt op het terrein uitgevoerd</i>
Operationele doelstelling 4.5	Een keer per jaar organiseert ELZ Middenkempen een thematisch, interprofessioneel, zinvol en actueel netwerkmoment
Acties	Bottom up bepaling van het thema van het netwerkmoment vanaf 2025
Indicatoren	<i>Thema is gekozen door ons netwerk</i>
Acties	Interprofessioneel netwerkmoment organiseren rond Bottom up gekozen thema
Indicatoren	<i>Aantal interprofessionele netwerkevents die georganiseerd worden</i>
Strategische doelstelling 5: Eerstelijnszone Middenkempen faciliteert in zorg op maat om op die manier een antwoord te geven op iedere zorg- en ondersteuningsvraag.	
Operationele doelstelling 5.1	Er wordt, in samenwerking met de tandartsen en mondhygiënist, een traject opgezet dat de toegankelijkheid van mondzorg en tandhygiëne in ELZ Middenkempen verbetert.
Acties	In 2024 worden verkennende gesprekken opgestart met Tandartsen in de regio, hierbij zal er getracht worden om de toegang tot mondzorg te verbeteren.
Indicatoren	<i>Gesprekken met tandartsen</i>
Acties	In samenwerking met lokale besturen en andere zorg- en welzijnsorganisaties wordt nagegaan of een samenwerking met een mobiele tandarts mogelijk is. Indien er voldoende mogelijkheden zijn, zal in 2025 een mobiele tandarts naar onze ELZ komen voor de meest kwetsbare mensen.
Indicatoren	<i>Piste mobiele tandarts onderzocht Aantal personen gezien door mobiele tandarts</i>
Acties	In 2025 wordt, indien tandartsen akkoord zijn, een traject uitgewerkt waarbij er samen met mondhygiënist gewerkt wordt aan preventieve tandzorg / vroeg detectie van tandproblemen.
Indicatoren	<i>Samenwerking met mondhygiënist voor preventieve tandzorg wordt opgestart</i>
Operationele doelstelling 5.2	Gedurende de volledige beleidsperiode stimuleert ELZ Middenkempen de bekendheid en het gebruik van MDO in samenwerking met de andere ELZ in de regio en MDO-organisatoren.
Acties	Oplijsting maken van MDO-organisatoren
Indicatoren	<i>Overzicht MDO-organisatoren beschikbaar</i>
Acties	Verdere verspreiding van het aanbod aan MDO-organisatoren door middel van de nieuwsbrief, website, ...
Indicatoren	<i>Aanbod beschikbaar op website MDO is vermeld in de nieuwsbrief</i>
Operationele doelstelling 5.3	Eerstelijnszone Middenkempen verbetert de mogelijkheden om de juiste zorgverlener te vinden op basis van de zorg- of ondersteuningsvraag. Dit kan zowel door een digitaal platform als door netwerkversterkend te werken.

Actie	Door in te zetten op lokale bijeenkomsten verbeteren we de kennis van zorg- en welzijnsmedewerkers van de actoren die lokaal actief zijn. Elkaars werking kennen is een eerste stap naar meer correcte doorverwijzingen.
Indicatoren	<i>Aantal lokale netwerkmomenten</i> <i>Aantal (deel)gemeenten waarin een lokaal netwerkmoment plaatsvond.</i>
Actie	De ELZ zit in op initiatieven die de kennis van de sociale kaart kunnen bevorderen. Deze zullen, indien mogelijk, geïmplementeerd worden op het einde van deze beleidsperiode.
Indicatoren	<i>Andere initiatieven worden verkend</i> <i>Aantal initiatieven die gepromoot/uitgerold werden in de ELZ</i>
Operationele doelstelling 5.4	In samenwerking met de andere Kempense eerstelijnszones en het PNAT wordt in 2024 het eerstelijnsaanbod palliatieve zorg beter gekend en meer toegankelijk.
Actie	Samen met de andere eerstelijnszones in de regio organiseert ELZ Middenkempen een opleidingsavond voor zorgverleners waarin ze kennis maken met: - De evoluties in palliatieve zorg- Ondersteunende organisaties bij palliatieve zorg- Mogelijke rol van verschillende zorgberoepen in de palliatieve zorg
Indicatoren	<i>Aantal infosessies die georganiseerd werden</i> <i>Thema's die besproken werden</i> <i>Aantal deelnemers aan de infosessies</i>
Actie	Via de nieuwsbrief en de website wordt er met zorgverleners gecommuniceerd over de hervorming van de palliatieve zorg en palliatieve zorg in de eerste lijn.
Indicatoren	<i>Aantal communicatieberichten over palliatieve zorg</i>
Operationele doelstelling 5.5	Eerstelijnszone Middenkempen brengt kringwerkingen in kaart. Daarnaast wordt de werking van de kringen door de eerstelijnszone ondersteund en gefaciliteerd waar nodig.
Actie	Draaiboek uitwerken: hoe start ik een kringwerking op?
Indicatoren	<i>Aanwezigheid draaiboek</i>
Actie	Netwerkmomenten voor kringwerkingen ondersteunen.
Indicatoren	<i>Actief kringwerkingen contacteren en samenkomsten ondersteunen</i>

6 Bijlagen

6.1 Tijdslijn acties

6.1.1 Hervorming van de eerstelijnszone

2024

Bestuurderssessie organiseren om missie en visie te evalueren en indien nodig te herwerken
Vernieuwde missie en visie voorleggen aan de clusters en nadien voorstellen aan de algemene vergadering
Clusterbijeenkomsten organiseren om missie en visie voor de eigen cluster op te stellen.
Missie en visie van de clusters laten bestendigen door BO/AV
Online netwerk op LinkedIn uitbreiden door actief op zoek te gaan naar connecties binnen het eerstelijnslandschap.
Nieuwsbrief steeds onder de aandacht brengen en actief mensen uitnodigen om de nieuwsbrief te volgen (op AV, BO, open netwerkmomenten, ...)
In 2024 werkt ELZ Middenkempen een code goed bestuur uit in combinatie met een delegatiematrix uit. Dit creëert duidelijke verwachtingen van de bestuurders en leden en zal zowel leiden tot een interne versterking van de structuur als een betere vertegenwoordiging naar externen.
In 2024 wordt er een kader uitgewerkt voor structurele samenwerking met de lokale besturen. Hierin zal duidelijk worden van welke overlegstructuren de ELZ gebruik kan maken en hoe we het lokaal sociaal beleid kunnen afstemmen op het beleid in de eerstelijnszone.
Het organogram van de eerstelijnszone wordt in 2024 herbekeken. Dit zal gebeuren op basis van het vernieuwde BVR zorggraden en input die verkregen werd uit sessies met bestuurders die in 2023 en 2024 georganiseerd werden.
Ontwikkelen van een generieke procedure voor klachtenbehandeling ten aanzien van de werking van de zorggraden.
Procedure installeren en implementeren in eerstelijnszone Middenkempen.
Er worden bovenlokale afspraken gemaakt in de eerstelijnszone. Hierin wordt vastgelegd op welke manier we correct en snel kunnen reageren op een eventuele (gezondheids)crisis
Er worden ook regionale afspraken gemaakt tussen de vier Kempense eerstelijnszones en andere regionale organisaties.
Lokale organisaties binnen VAPH en Opgroeien worden uitgenodigd om te participeren aan de clusterwerking welzijn (2024)
PZON organisaties, mantelzorgers en burgers worden actief betrokken bij de werking van de eerstelijnszone
Er wordt een open clusteroverleg georganiseerd waarvoor alle partners/organisaties in de eerste lijn die behoren tot de cluster worden uitgenodigd.
Organisaties/personen/... werken in clusteroverschrijdende, open themagroepen aan een meer geïntegreerde samenwerking.
Samen met de andere eerstelijnszones in de regio organiseert ELZ Middenkempen een opleidingsavond voor zorgverleners waarin ze kennis maken met: - De evoluties in de palliatieve zorg - Ondersteunende organisaties bij palliatieve zorg - Mogelijke rol van verschillende zorgberoepen in de palliatieve zorg
Via de nieuwsbrief en de website wordt er met zorgverleners gecommuniceerd over de hervorming van de palliatieve zorg en palliatieve zorg in de eerste lijn.

2025

Online netwerk op LinkedIn uitbreiden door actief op zoek te gaan naar connecties binnen het eerstelijnslandschap.
Nieuwsbrief steeds onder de aandacht brengen en actief mensen uitnodigen om de nieuwsbrief te volgen (op AV, BO, open netwerkmomenten, ...)
De eerstelijnszone en de verantwoordelijken van de lokale besturen komen minstens 1x per 2 maanden samen voor thematische uitwisseling. Hierover worden afspraken gemaakt in 2024 en komt tot uitvoering in 2025.
PZON organisaties, mantelzorgers en burgers worden actief betrokken bij de werking van de eerstelijnszone
Er wordt een open clusteroverleg georganiseerd waarvoor alle partners/organisaties in de eerste lijn die behoren tot de cluster worden uitgenodigd.
Organisaties/personen/... werken in clusteroverschrijdende, open themagroepen aan een meer geïntegreerde samenwerking.

2026

Online netwerk op LinkedIn uitbreiden door actief op zoek te gaan naar connecties binnen het eerstelijnslandschap.
Nieuwsbrief steeds onder de aandacht brengen en actief mensen uitnodigen om de nieuwsbrief te volgen (op AV, BO, open netwerkmomenten, ...)
PZON organisaties, mantelzorgers en burgers worden actief betrokken bij de werking van de eerstelijnszone
Er wordt een open clusteroverleg georganiseerd waarvoor alle partners/organisaties in de eerste lijn die behoren tot de cluster worden uitgenodigd.

6.1.2 Reguliere werking van de eerstelijnszone

2024

De eerstelijnszone zorgt voor laagdrempelige toegangswegen voor vragen, opmerkingen, ...
Oprichting van een meldpunt voor acties in 2024/2025
Voordat acties gedeeld worden, moeten ze voldoen aan minstens 6 van de 9 B's van toegankelijkheid en aan de opgelegde criteria die uitgewerkt worden door de eerstelijnszone (2024-2026)
Bij elk project/actie worden de 9 B's overlopen en wordt er nagegaan of er aanpassingen nodig zijn om het toegankelijker te maken
Gezamenlijke preventiekalender opstellen (Lokale besturen)
Het preventieve aanbod is op elkaar afgestemd. Dit betekent dat bepaalde acties (bv. tournee minerale) gezamenlijk plaatsvinden en er ook samen wordt gecommuniceerd. Daarnaast zal er afwisseling zijn in het aanbod van bv. rookstop zodat dit telkens op een ander moment op een andere locatie in de ELZ doorgaat
De omgevingsanalyse wordt elk jaar geüpdatet met kwalitatieve input. Dit gebeurt met behulp van een diverse, zorgvuldig samengestelde groep van zowel professionele- en niet professionele zorg- en hulpverleners en vertegenwoordigers van PZON-organisaties.
De eerstelijnszone biedt ondersteuning aan bij het oprichten van brede eerstelijnspraktijken, multidisciplinaire praktijken,... Met PIOEN is er reeds een brede eerstelijnspraktijk aanwezig, de eerstelijnszone blijft deze ondersteunen waar nodig.
In samenwerking met lokale besturen en de huisartsenkring wordt bekeken hoe we nieuwe initiatieven kunnen faciliteren en promoten.
ELZ faciliteert de organisatie van mantelzorgcafés in samenwerking met de lokale dienstencentra

Eerstelijnszone Middenkempen faciliteert een lerend zorgzame buurten. Deze intervisiemomenten worden gebruikt om elkaar te ondersteunen, inspireren en informeren. Momenteel wordt deze opdracht opgenomen door Thomas More. Als dit stopt, faciliteert de eerstelijnszone nieuwe intervisiemomenten.
In samenwerking met medewerkers van PAZOE wordt een gezamenlijk thema bepaald waarrond een actie wordt opgezet.
Op basis van het gekozen thema (PAZOE) wordt een actie vormgegeven, uitgewerkt en geïmplementeerd in de eerstelijnszone
Eerstelijnszone Middenkempen organiseert minstens één maal per jaar een thematisch, interprofessioneel, zinvol en actueel netwerkmoment
In 2024 worden verkennende gesprekken opgestart met Tandartsen in de regio, hierbij zal er getracht worden om de toegang tot mondzorg te verbeteren.
In samenwerking met lokale besturen en andere zorg- en welzijnsorganisaties wordt nagegaan of een samenwerking met een mobiele tandarts mogelijk is. Indien er voldoende mogelijkheden zijn, zal in 2025 een mobiele tandarts naar onze ELZ komen voor de meest kwetsbare mensen.
Door in te zetten op lokale bijeenkomsten verbeteren we de kennis van zorg- en welzijnsmedewerkers van de actoren die lokaal actief zijn. Elkaars werking kennen is een eerste stap naar meer correcte doorverwijzingen.
Draaiboek uitwerken: hoe start ik een kringwerking op?
Netwerkmomenten voor kringwerkingen ondersteunen.

2025

Er worden minimum 2 sector overschrijdende samenwerkingen opgezet met behulp van de eerstelijnszone. Bij deze samenwerking wordt er minimum met actoren uit twee verschillende clusters samengewerkt. (2025-2026)
Opmaak van de ELZ Kalender met acties in onze buurt in 2024/2025
Voordat acties gedeeld worden, moeten ze voldoen aan minstens 6 van de 9 B's van toegankelijkheid en aan de opgelegde criteria die uitgewerkt worden door de eerstelijnszone (2024-2026)
Bij elk project/actie worden de 9 B's overlopen en wordt er nagegaan of er aanpassingen nodig zijn om het toegankelijker te maken
Samen met dienst gelijke kansen wordt er een aanbod uitgewerkt over de toegankelijkheid van zorg- en welzijnsmedewerkers en hun organisaties. Met het oog op cultuur sensitieve zorg, fysieke toegankelijkheid en financiële toegankelijkheid. (2025)
Het preventieve aanbod is op elkaar afgestemd. Dit betekent dat bepaalde acties (bv. tournee minerale) gezamenlijk plaatsvinden en er ook samen wordt gecommuniceerd. Daarnaast zal er afwisseling zijn in het aanbod van bv. rookstop zodat dit telkens op een ander moment op een andere locatie in de ELZ doorgaat
De omgevingsanalyse wordt elk jaar geüpdatet met kwalitatieve input. Dit gebeurt met behulp van een diverse, zorgvuldig samengestelde groep van zowel professionele- en niet professionele zorg- en hulpverleners en vertegenwoordigers van PZON-organisaties.
Er worden aandachtspunten geformuleerd op basis van de omgevingsanalyse. Deze zullen steeds in overneming genomen worden bij de uitwerking van zowel interne projecten als projecten waar we als partner bij betrokken zijn
De eerstelijnszone biedt ondersteuning aan bij het oprichten van brede eerstelijnspraktijken, multidisciplinaire praktijken,... Met PIOEN is er reeds een brede eerstelijnspraktijk aanwezig, de eerstelijnszone blijft deze ondersteunen waar nodig.
In samenwerking met lokale besturen en de huisartsenkring wordt bekeken hoe we nieuwe initiatieven kunnen faciliteren en promoten.

Samen met verschillende (al dan niet academische) partners wordt er op zoek gegaan naar een leertraject voor zij instromers in de zorg.
ELZ faciliteert de organisatie van mantelzorgcafés in samenwerking met de lokale dienstencentra
Er wordt minstens 1 actie opgezet (die ondersteund wordt door de ELZ) op basis van de noden die mantelzorgers aangeven.
Professionele actoren worden interprofessioneel samengebracht ervaring uit te wisselen over een zorg-/welzijnsthema. Actoren leren uit de ervaringen van de ervaringsdragers, maar leren ook bij door de expertise van de andere actoren (te vergelijken met MDO over bepaald topic ipv case)
Eerstelijnszone Middenkempen faciliteert een lerend zorgzame buurten. Deze intervisiemomenten worden gebruikt om elkaar te ondersteunen, inspireren en informeren. Momenteel wordt deze opdracht opgenomen door Thomas More. Als dit stopt, faciliteert de eerstelijnszone nieuwe intervisiemomenten.
In 2025 zet eerstelijnszone Middenkempen een lerend netwerk op in samenwerking met de lokale dienstencentra en IGP'ers. Op deze manier kan het aanbod verder op elkaar worden afgestemd en kunnen initiatieven gedeeld worden.
Eerstelijnszone Middenkempen organiseert minstens één maal per jaar een thematisch, interprofessioneel, zinvol en actueel netwerkmoment
In samenwerking met lokale besturen en andere zorg- en welzijnsorganisaties wordt nagegaan of een samenwerking met een mobiele tandarts mogelijk is. Indien er voldoende mogelijkheden zijn, zal in 2025 een mobiele tandarts naar onze ELZ komen voor de meest kwetsbare mensen.
In 2025 wordt, indien tandartsen akkoord zijn, een traject uitgewerkt waarbij er samen met mondhygiënist gewerkt wordt aan preventieve tandzorg / vroeg detectie van tandproblemen.
Gedurende de volledige beleidsperiode stimuleert ELZ Middenkempen de bekendheid en het gebruik van MDO in samenwerking met de andere ELZ in de regio en MDO-organisatoren.
Door in te zetten op lokale bijeenkomsten verbeteren we de kennis van zorg- en welzijnsmedewerkers van de actoren die lokaal actief zijn. Elkaars werking kennen is een eerste stap naar meer correcte doorverwijzingen.
De ELZ zit in op initiatieven die de kennis van de sociale kaart kunnen bevorderen. Deze zullen, indien mogelijk, geïmplementeerd worden op het einde van deze beleidsperiode.
Draaiboek uitwerken: hoe start ik een kringwerking op?
Netwerkmomenten voor kringwerkingen ondersteunen.

2026

Er worden minimum 2 sector overschrijdende samenwerkingen opgezet met behulp van de eerstelijnszone. Bij deze samenwerking wordt er minimum met actoren uit twee verschillende clusters samengewerkt. (2025-2026)
Voordat acties gedeeld worden, moeten ze voldoen aan minstens 6 van de 9 B's van toegankelijkheid en aan de opgelegde criteria die uitgewerkt worden door de eerstelijnszone (2024-2026)
Bij elk project/actie worden de 9 B's overlopen en wordt er nagegaan of er aanpassingen nodig zijn om het toegankelijker te maken
Zorg- en welzijnsorganisaties worden geadviseerd in het toegankelijker maken van hun aanbod, welke drempels mensen ervaren en hoe ze hieraan kunnen werken

Professionele actoren worden interprofessioneel samengebracht om knelpunten in de eerstelijnszone kaart te brengen. Er zijn ook ervaringsdragers aanwezig tijdens deze sessies.
De gedetecteerde knelpunten worden gebruikt om het beleidsplan van 2027-2032 vorm te geven.
De omgevingsanalyse wordt elk jaar geüpdatet met kwalitatieve input. Dit gebeurt met behulp van een diverse, zorgvuldig samengestelde groep van zowel professionele- en niet professionele zorg- en hulpverleners en vertegenwoordigers van PZON-organisaties.
Er worden aandachtspunten geformuleerd op basis van de omgevingsanalyse. Deze zullen steeds in overneming genomen worden bij de uitwerking van zowel interne projecten als projecten waar we als partner bij betrokken zijn
Bij het opstellen van het beleidsplan 2027-2032 zal de omgevingsanalyse centraal staan. Deze vormt een sterke basis om het beleidsplan uit te werken.
De eerstelijnszone biedt ondersteuning aan bij het oprichten van brede eerstelijnspraktijken, multidisciplinaire praktijken,... Met PIOEN is er reeds een brede eerstelijnspraktijk aanwezig, de eerstelijnszone blijft deze ondersteunen waar nodig.
Vanaf 2026 organiseert de eerstelijnszone "Roefeldagen" in de zorg. Op deze dagen maken jongeren, scholen kennis met zorg door een dag mee te werken met een zorgverlener. Er nemen minstens 50 leerlingen en 50 zorgverleners deel aan deze roefeldagen.
ELZ faciliteert de organisatie van mantelzorgcafés in samenwerking met de lokale dienstencentra
De geleerde lessen uit de interprofessionele leernetwerken worden gebruikt om het beleidsplan van 2027-2032 vorm te geven.
Eerstelijnszone Middenkempen faciliteert een lerend zorgzame buurten. Deze intervisiemomenten worden gebruikt om elkaar te ondersteunen, inspireren en informeren. Momenteel wordt deze opdracht opgenomen door Thomas More. Als dit stopt, faciliteert de eerstelijnszone nieuwe intervisiemomenten.
Eerstelijnszone Middenkempen organiseert minstens één maal per jaar een thematisch, interprofessioneel, zinvol en actueel netwerkmoment
Door in te zetten op lokale bijeenkomsten verbeteren we de kennis van zorg- en welzijnsmedewerkers van de actoren die lokaal actief zijn. Elkaars werking kennen is een eerste stap naar meer correcte doorverwijzingen.
De ELZ zit in op initiatieven die de kennis van de sociale kaart kunnen bevorderen. Deze zullen, indien mogelijk, geïmplementeerd worden op het einde van deze beleidsperiode.
Draaiboek uitwerken: hoe start ik een kringwerking op?
Netwerkmomenten voor kringwerkingen ondersteunen.

6.2 Context

Omgevingsschets

Eerstelijnszone Middenkempen bestaat uit zeven Kempense gemeenten: Grobbendonk, Herentals, Herenthout, Kasterlee, Lille, Olen en Vorselaar. Herentals is als enige stad van de eerstelijnszone centraal gelegen tussen de andere gemeenten. Het enige ziekenhuis dat zich in de eerstelijnszone bevindt, AZ Herentals, is gelegen in stad Herentals.

De zeven gemeenten kenden reeds een sterke samenwerking onder de naam ISOM (Intergemeentelijke Samenwerking tussen de OCMW's van de Middenkempen). Op deze manier wilden de OCMW's de sociale dienstverlening naar elke inwoner van de Middenkempen

optimaliseren op vlak van vrijwilligerswerk, opvoedingsondersteuning, rechtshulp, tewerkstelling, sociaal verhuurkantoor, ...

Ondertussen is de samenwerking tussen vijf van de zeven gemeenten geïntensifieerd onder de naam Neteland, het gaat om Grobbendonk, Herentals, Herenthout, Olen en Vorselaar. Binnen samenwerkingsverband Neteland wordt niet enkel sterk samengewerkt bij de sociale dienstverlening, maar wordt deze samenwerking uitgebreid naar andere beleidsdomeinen. Gemeenten Lille en Kasterlee maken geen deel uit van het samenwerkingsverband Neteland. Als eerstelijnszone werken we samen met alle lokale besturen die deel uitmaken van ons grondgebied, ongeacht hun deelname aan samenwerkingsverband Neteland.

Uitdagingen

Tegen 2035 zal het aantal 80-plussers toenemen met 65,2%. Aangezien dit ook de groep is met de grootste zorgnoden, verwachten we een grote toename van de zorgvragen. Dit, in combinatie met de tekorten aan personeel in de zorgsector, maakt dat we voor een grote uitdaging staan.

Multimorbiditeiten en complexe zorgnoden nemen toe. Deze vragen een intensievere samenwerking tussen verschillende eerstelijnsprofessionals en ook samenwerking met de tweede lijn. Daarnaast wordt er een toenemende aandacht voor mentaal welzijn opgemerkt, een sector waar een discrepantie is tussen vraag en aanbod.

Gezondheidsongelijkheid vormt een belangrijke uitdaging in onze samenleving. Ondanks lagere armoede- en migratiecijfers dan de Vlaamse gemiddelden blijft dit een belangrijke populatie om aandacht voor te hebben.

Groot aantal personen met verhoogde tegemoetkoming in de eerstelijnszone, vooral een hoog percentage bij de 65-plussers.

Moelijkheden

Uit de omgevingsanalyse van de eerstelijnszone blijkt dat een groot deel van de bevolking (35-40%) geen tandarts bezochten, en er nog een groter aandeel is waarbij geen preventieve mondzorg werd uitgevoerd. (Preventieve) mondzorg blijft een aandachtspunt voor de gezondheid van de burgers

	Tandartsbezoek	Preventieve mondzorg
Gemeente Grobbendonk	63,5%	43,8%
Gemeente Herentals	58,3%	40,5%
Gemeente Herenthout	60,4%	36,8%
Gemeente Kasterlee	63,9%	49,3%
Gemeente Lille	65,4%	51,4%
Gemeente Olen	61%	42,7%
Gemeente Vorselaar	60,8%	39,2%
Gewest Vlaams Gewest	58,4%	39,2%
Provincie Antwerpen	57,3%	39,1%

Opportunities

Nieuwe samenwerkingsvormen dringen zich op in de zorgsector, als het water aan de lippen staat, is de nood om anders te werken groot. Er zijn goede voorbeelden in de eerstelijnszone van artsen die krachten bundelen in grote groepspraktijken met een verpleegkundige in dienst, wijkgezondheidscentra die actief zijn en de oprichting van een brede eerstelijnspraktijk in Vorselaar. Dit toont aan dat het mogelijk is om anders te werken en de eerstelijnszorg op een andere manier in te richten.

Technologische ontwikkelingen kunnen een katalysator zijn die het samenwerken tussen de eerstelijns werkers onderling en tussen eerstelijns en burger bevorderen. Digitale vooruitgang kan het gemakkelijker maken voor de zorgverleners om samen te werken, informatiedeling is hierbij cruciaal. Maar niet enkel zorgverleners kunnen technologische ontwikkelingen gebruiken om beter samen te werken, ook burgers krijgen de mogelijkheid om via technologie beter betrokken te zijn.

Een verdere afstemming van het aanbod zorgt voor een betere dienstverlening voor de burgers, PZON en anderen. Ook voor de professionelen kan de een betere afstemming voordelen opleveren. Het verduidelijkt verschillende zorgprocessen en zorgt ervoor dat zorg- en welzijnspartners beter weten naar wie ze moeten doorverwijzen.

PRINCIPES

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid duidt op de mate waarin het aanbod fysiek, ruimtelijk en in de tijd toegankelijk is.

Beschikbaarheid

Beschikbaarheid verwijst naar de mate dat het aanbod makkelijk beschikbaar is en in welke mate er hindernissen zijn, zoals wachtlijsten en administratieve drempels.

Betaalbaarheid

In hoeverre is de prijs van het aanbod een hindernis? Soms interpreteren we dit criterium ruim. We houden dan niet alleen rekening met de financiële kostprijs, maar ook met de psychologische kost of inspanning die de gebruiker moet leveren om van het aanbod te genieten. Denk aan de kosten voor bijvoorbeeld kinderopvang of vervoer.

Bruikbaarheid

Hoe bruikbaar is het aanbod voor de gebruiker? In welke mate voldoet het aan de behoeften, ook van specifieke doelgroepen?

Begrijpbaarheid

Hoe begrijpbaar is de informatie over het aanbod? Kan de potentiële gebruiker inschatten of het aanbod voor hem bestemd is? Communiceer je als organisatie op een begrijpbare manier?

Betrouwbaarheid

In welke mate ziet de gebruiker je organisatie en je aanbod als betrouwbaar? De betrouwbaarheid heeft op zijn beurt een invloed op de mentale drempels, zoals angst omwille van vooroordelen.

Bekendheid

Is jouw organisatie en het aanbod bekend bij de beoogde doelgroep?

Begripvol

Heb je aandacht voor culturele gevoeligheden? Geef je erkenning aan het feit dat iedereen vanuit een eigen referentiekader naar situaties kijkt? Als je begrip toont voor de leefwereld van iemand anders, kan dat ook de drempel naar het aanbod verlagen.

Betreedbaarheid

Mag de gebruiker van het aanbod deelnemen met al zijn aspecten van identiteit: een hoofddoek, pet, pruik, tatoeage, piercing, kledij, burkini ... of moet de deelnemer zich aanpassen?